

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 4. december 2013
(OR. en)**

17392/13

**Medinstitucionalna zadeva:
2013/0402 (COD)**

**PI 178
CODEC 2842**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	28. november 2013
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Uwe CORSEPIUS
Št. dok. Kom.:	COM(2013) 813 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o varovanju nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo neupravičeno pridobitvijo, uporabo in razkritjem

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2013) 813 final.

Priloga: COM(2013) 813 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.11.2013
COM(2013) 813 final

2013/0402 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o varovanju nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij
(poslovnih skrivnosti) pred njihovo neupravičeno pridobitvijo, uporabo in razkritjem**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2013) 471 final}

{SWD(2013) 472 final}

{SWD(2013) 493 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1 OZADJE PREDLOGA

Evropa je na področju znanosti in inovacij izredno močna in ima potencial, da na tem področju postane vodilna v svetu. Težnje k znanstveni kakovosti niso zgolj cilj raziskovalcev, ampak so tudi vir znatnih donosov v javnem in zasebnem sektorju. Kljub temu gospodarske družbe v EU na splošno ne vlagajo dovolj v raziskave in razvoj v primerjavi z njenimi pomembnimi trgovinskimi partnericami, zlasti ZDA in Japonsko. Naložbe gospodarskih družb v raziskave in razvoj, ki ne dosegajo optimalne ravni, negativno vplivajo na uvajanje novih izdelkov, procesov, storitev ter strokovnega znanja in izkušenj.

Zato je zaželeno, da se izboljšajo pogoji za inovacijske poslovne dejavnosti. V okviru širše strategije Evropa 2020 se je Komisija zavezala k oblikovanju Unije inovacij, da bi zaščitila naložbe v bazo znanja, zmanjšala drago razdrobljenost in Evropo preoblikovala v bolj ugodno okolje za inovacije. Inovativnosti naklonjeno okolje bi moralo predvsem spodbuditi zasebni sektor, da bi v večjem obsegu vlagal v raziskave in razvoj, in sicer prek širšega, tudi čezmejnega sodelovanja na področju raziskav in razvoja ter tehnološkega razvoja med univerzami in industrijo, odprtih inovacij in prek izboljšane vrednotenja intelektualne lastnine, tako da bi v raziskave usmerjeni in inovativni gospodarski subjekti lažje dostopali do rizičnega kapitala in financiranja. Uresničevanje teh ciljev izključno na nacionalni ravni ni dovolj in bi povzročilo neučinkovito podvajanje prizadevanj v Uniji.

Z drastičnim znižanjem transakcijskih stroškov v digitalnem gospodarstvu so se pojavile nove oblike sodelovanja z odprto znanostjo in odprtimi inovacijami, iz česar pogosto izhajajo novi poslovni modeli za uporabo tako so-ustvarjenega znanja. Kljub temu so pravice intelektualne lastnine bistveni del inovacijske politike. Inovatorjem in ustvarjalcem zagotavljajo način apropiacije produktov lastnih prizadevanj, ki so nematerialni, s tem pa ustrezno spodbujajo naložbe v nove rešitve, izume ter strokovno znanje in izkušnje. Te pravice so namenjene zaščititi rezultatov ustvarjalnih prizadevanj ali iznajdb, vendar je njihovo področje uporabe omejeno.

Med raziskovanjem in ustvarjanjem se običajno zbirajo in razvijajo pomembne informacije, ki postopoma tvorijo znanje precejšnje gospodarske vrednosti, ki pa pogosto ni upravičeno do zaščite v okviru pravic intelektualne lastnine, je pa vseeno enako pomembno za inovacije in za konkurenčnost gospodarskih družb na splošno. Ko gospodarske družbe, laboratoriji, univerze in tudi posamezni izumitelji in ustvarjalci poskušajo zaščititi tovrstno premoženje ter pridobiti financiranje in naložbe, morajo poskrbeti, da intelektualna lastnina ostane tajna. Pri tem uporabljajo najbolj zanesljivo in uveljavljeno obliko apropiacije dragocenih informacij, tj. zaupnost.

Ker raziskave temeljijo na preteklem delu, pomenijo izmenjave znanja in novih ugotovitev pomemben vzvod za prihodnje inovacije. Odvisno od poslovnega modela, ki ga uporablja inovator, obstajajo primeri, ko je lahko zaupnost nujna osnova, v katero je mogoče vpeti intelektualno lastnino za prihodnje izkoriščanje v inovacijah in povečanje konkurenčnosti. Vsaka pravica intelektualne lastnine se začne s skrivnostjo. Pisatelji ne razkrijejo zgodbe, ki jo pišejo (prihodnja avtorska pravica), izdelovalci avtomobilov ne delijo z javnostjo prvih skic novega modela (prihodnji model), gospodarske družbe ne razkrijejo predhodnih rezultatov svojih tehnoloških poskusov (prihodnji patent), gospodarske družbe zadržijo informacije o izdaji novega izdelka z blagovno znamko (prihodnja blagovna znamka) itd.

V pravni terminologiji se informacije, katerih zaupnost je potrebna za zaščito konkurenčne prednosti, imenujejo „poslovne skrivnosti“, „nerazkrite informacije“, „poslovno zaupne informacije“ ali „tajno strokovno znanje in izkušnje“. V poslovnih in akademskih krogih se za te informacije včasih uporabljajo tudi izrazi kot sta „zaščiteno znanje in izkušnje“ ali „zaščitena tehnologija“.

Poslovne skrivnosti so ravno tako pomembne za zaščito netehnoloških inovacij. Storitveni sektorji, ki ustvarijo okoli 70 % BDP EU, so zelo razgibani in njihova dinamika je odvisna od ustvarjanja inovativnega znanja. Toda storitveni sektor se ne zanaša na tehnološke procese in inovacije izdelkov (kot so zaščiteni s patentom) v enakem obsegu kot proizvodna industrija. Zaupnost se v tem ključnem delu evropskega gospodarstva uporablja za izgradnjo in koriščenje t. i. mehke inovativnosti za konkurenčnost, kar zajema uporabo najrazličnejših strateških tržnih informacij, ki presegajo tehnološko znanje, kot so informacije o odjemalcih in dobaviteljih, poslovnih procesih, poslovnih načrtih, tržnih raziskavah itd.

Ekonomisti se strinjajo, da gospodarske družbe – ne glede na velikost – poslovne skrivnosti vrednotijo vsaj toliko kot druge oblike intelektualne lastnine. Poslovne skrivnosti so še zlasti pomembne za mala in srednja podjetja (v nadaljnjem besedilu: MSP) in zagonska podjetja, saj jim pogosto primanjkuje specializiranega kadra in finančne moči, da bi uveljavljala, upravljala, izvrševala in branila pravice intelektualne lastnine.

Čeprav poslovne skrivnosti niso zaščitene kot običajne pravice intelektualne lastnine, so vseeno ključni dopolnilni instrument za ustrezno apropiacijo intelektualnega kapitala, ki je gonilo na znanju temelječega gospodarstva 21. stoletja. Imetnik poslovne skrivnosti nima izključne pravice nad informacijami, zajetimi v poslovni skrivnosti. Vendar so lahko omejitve uporabe poslovne skrivnosti za namene spodbujanja ekonomsko učinkovitega in konkurenčnega procesa upravičene, in sicer v primerih, ko tretja oseba od imetnika poslovne skrivnosti na nepošten način in proti njegovi volji pridobi relevantno strokovno znanje in izkušnje ali informacije. Ocena, ali in v kolikšni meri so potrebne tovrstne omejitve, je za vsak primer posebej predmet sodne presoje.

To pomeni, da imajo konkurenti prosto pot pri razvijanju in uporabi enakih, podobnih ali alternativnih rešitev, tj. konkuriranju v inovativnosti, ter bi jih bilo treba k temu spodbujati, vendar pa zaupnih informacij, ki so jih razvili drugi, ne smejo pridobiti z goljufijo, krajo ali drugačno prevaro.

Medtem ko sta razvoj in upravljanje znanja in informacij vse bolj ključna za uspeh evropskega gospodarstva, pa je izpostavljenost dragocenega nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter informacij (poslovne skrivnosti) kraji, vohunjenju in drugim načinom protipravne prilastitve naraščala in še vedno narašča (globalizacija, zunanje izvajanje, daljše dobavne verige, vse večja uporaba IKT itd.). Povečuje se tudi tveganje, da se ukradene poslovne skrivnosti v tretjih državah uporabijo za proizvodnjo blaga, ki je predmet kršitve, nato pa to blago v Evropski uniji konkurira blagu žrtve protipravne prilastitve. Toda trenutna pestrost in razdrobljenost pravnega okvira za varovanje poslovne skrivnosti pred njeno neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem ovira čezmejne raziskave in razvoj ter kroženje inovativnega znanja, ker omejuje možnost evropskih gospodarskih družb, da bi se učinkovito odzivale na nepošten napade na njihovo strokovno znanje in izkušnje.

Optimizacija infrastrukture intelektualne lastnine je eden od pomembnih stebrov Unije inovacij. Komisija je maja 2011 v ta namen sprejela celovito strategijo v zvezi z intelektualno

lastnino ter se zavezala, da bo proučila ureditev varovanja poslovnih skrivnosti¹. Ta predlog je še en konkreten ukrep za izpolnitev zaveze oblikovanja enotnega trga za intelektualno lastnino.

2 REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

2.1 Javno posvetovanje

Ta pobuda temelji na oceni pomena poslovnih skrivnosti za inovacije in konkurenčnost gospodarskih družb, obsega njihove uporabe, njihove vloge in povezave s pravicami intelektualne lastnine pri ustvarjanju in gospodarskem izkoriščanju znanja in nematerialnega premoženja ter s tem povezanega pravnega okvira. Te ocene so bile izvedene s pomočjo dveh zunanjih študij in na podlagi obsežnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi.

Prva študija (objavljena januarja 2012) je primerjalnopravna ocena zaščite pred protipravno prilastitvijo poslovnih skrivnosti v različnih državah članicah EU. Cilj druge študije (objavljene maja 2013) je bil oceniti ekonomske temelje poslovnih skrivnosti in zaščito pred njihovo protipravno prilastitvijo ter podrobneje analizirati pravno varstvo poslovnih skrivnosti po EU. Izsledki študije so potrdili razdrobljenost in raznovrstnost obstoječe zaščite pred protipravno prilastitvijo poslovnih skrivnosti po vsej Uniji. Tovrstna zaščita je na splošno netransparentna ter povzroča nepotrebne stroške in tveganja. V skladu s študijo je učinkovit sistem za varovanje rezultatov raziskav in razvoja osnovni pogoj za inovativnost podjetij, prav tako pa je prožnost, ki jo ponuja učinkovito zanašanje na poslovne skrivnosti, skladna z razvojem inovacij v sedanjem poslovnem okolju. Glede na zaključke študije bi bilo mogoče z uskladitvijo zakonodaje v zvezi s poslovnimi skrivnostmi v EU izboljšati pogoje, v katerih bi podjetja lahko razvijala, izmenjevala in uporabljala inovativno znanje.

Zbiranje mnenj zainteresiranih strani je potekalo v treh korakih. Civilna družba, industrija, akademski krogi in nacionalni organi so o vprašanju razpravljali na konferenci, ki jo je organizirala Komisija junija 2012.

Naknadno je bila v okviru druge študije novembra 2012 izvedena raziskava o uporabi poslovne skrivnosti, s tem povezanih tveganjih in pravnim varstvom. V raziskavo je bil vključen reprezentativen vzorec podjetij iz vse EU, vključno z malimi in srednjimi podjetji, ki so predstavljala 60 % vzorca. Skupno je bilo zbranih 537 odgovorov. Na splošno je 75 % vprašanih poslovno skrivnost uvrstilo med strateško pomemben dejavnik za rast, konkurenčnost in inovacijsko uspešnost njihove družbe. Raziskava je pokazala, da je bila v zadnjih 10 letih približno petina vprašanih žrtev vsaj enega poskusa protipravne prilastitve v EU, medtem ko sta skoraj dve petini vprašanih navedli, da se je v istem obdobju tveganje protipravne prilastitve poslovne skrivnosti povečalo. Dve tretjini vprašanih je izrazilo podporo evropskemu zakonodajnemu predlogu.

Kot tretji korak so službe Komisije med 11. decembrom 2012 in 8. marcem 2013 izvedle odprto javno posvetovanje, katerega poudarek so bile možne politike in njihovi učinki. Prejetih je bilo 386 odgovorov, ki so jih prispevali predvsem posamezniki (večina iz ene države članice) in podjetja. Mnenje 202 vprašanih je bilo, da bi morala pravno varstvo pred protipravno prilastitvijo poslovne skrivnosti urediti EU. Vendar so si bila mnenja obeh glavnih skupin vprašanih (državljanov in gospodarskih družb) nasprotujoča. Za tri četrtine

¹ COM(2011) 287.

državljanov so poslovne skrivnosti zgolj malo pomembne za raziskave in razvoj. Po njihovem mnenju je obstoječe pravno varstvo poslovnih skrivnosti pretirano in 75 % jih ne vidi potrebe po ukrepanju na ravni EU. Po drugi strani pa so vprašane gospodarske družbe menile, da so poslovne skrivnosti izredno pomembne za raziskave in razvoj ter za njihovo konkurenčnost. Po mnenju velike večine je obstoječe varstvo šibko, zlasti kar zadeva čezmejno poslovanje. Menijo tudi, da imajo razlike med nacionalnimi pravnimi okviri negativen učinek, in sicer povzročajo večja poslovna tveganja v državah članicah s šibkim varstvom, manjšajo spodbude za čezmejne raziskave in razvoj ter višajo stroške v zvezi s preventivnimi ukrepi za zaščito informacij.

2.2 Ocena učinka

Ocena učinka je razkrila nacionalne razlike v varovanju poslovne skrivnosti: le malo držav članic v svoji zakonodaji opredeljuje poslovne skrivnosti ali določa, kdaj bi jih bilo treba zaščititi; izdaja odredb o opustitvi dejavnosti ali ravnanja zoper kršitelje ni vedno mogoča; tradicionalna pravila o izračunavanju odškodnine pogosto niso ustrezna za primere protipravne prilastitve poslovne skrivnosti, alternativne metode (npr. znesek avtorskega honorarja, ki bi avtorju pripadal po licenčni pogodbi) pa niso na voljo v vseh državah članicah; nenazadnje kazenski predpisi ne obravnavajo kraje poslovne skrivnosti v vseh državah članicah. Poleg tega številne države članice nimajo predpisov o varovanju poslovne skrivnosti v pravnem postopku, s čimer žrtve protipravne prilastitve poslovne skrivnosti odvrčajo od uveljavljanja sodnega varstva.

Izluščiti je bilo mogoče dva glavna problema:

- Spodbude za čezmejne inovacijske dejavnosti pod optimalno ravno. Kadar obstaja tveganje protipravne prilastitve poslovne skrivnosti ob neučinkovitem pravnem varstvu, to vpliva na spodbude za inovacijske dejavnosti (vključno s čezmejnimi elementi), in sicer zaradi (i) nižje pričakovane vrednosti inovacij, ki se opirajo na poslovno skrivnost, in višjih stroškov njihovega varovanja; ter zaradi (ii) višjih poslovnih tveganj pri izmenjavi poslovnih skrivnosti. Na primer 40 % gospodarskih družb v EU se ne bi odločilo za izmenjavo poslovnih skrivnosti s tretjimi osebami iz bojazni pred izgubo zaupnosti informacij zaradi zlorabe ali razkritja brez njihove privolitve. To ovira inovacije in zlasti skupne raziskave in odprte inovacije, pri katerih je treba dragocene informacije deliti s številnimi podjetji in partnerji pri raziskavah.
- Ogrožene so konkurenčne prednosti na podlagi poslovne skrivnosti (zmanjšana konkurenčnost): zaradi razdrobljenega pravnega varstva v EU nista zajamčena primerljiv obseg varovanja in primerljiva raven nadomestil na notranjem trgu, kar ogroža konkurenčne prednosti na podlagi poslovne skrivnosti – povezane z inovacijami ali ne – in slabi konkurenčnost imetnikov poslovnih skrivnosti. Na primer, evropska kemijska industrija, ki se močno opira na procesne inovacije, ki jih omogočajo poslovne skrivnosti, ocenjuje, da bi lahko protipravne prilastitve poslovnih skrivnosti pogosto povzročile do 30-odstotno zmanjšanje prihodkov od prodaje.

Cilj pobude je zagotoviti ustrezno zaščito konkurenčnosti evropskih podjetij in raziskovalnih ustanov, ki temelji na nerazkrite strokovnem znanju in izkušnjah ter poslovnih informacijah (poslovna skrivnost), in izboljšati pogoje/okvir za razvoj in izkoriščanje inovacij ter za prenos

znanja na notranjem trgu. Posebej pa je namenjena izboljšanju učinkovitosti pravnega varstva poslovnih skrivnosti pred protipravno prilastitvijo na celotnem notranjem trgu.

Za rešitev tega problema so bile proučene naslednje možnosti:

- Nespremenjeno stanje.
- Zagotavljanje informacij in ozaveščanje o nacionalnih ukrepih, postopkih in pravnih sredstvih, ki so na voljo zoper protipravno prilastitev poslovne skrivnosti.
- Zbliževanje predpisov nacionalnega civilnega prava, kar zadeva nezakonitost dejanj protipravne prilastitve poslovne skrivnosti (vendar se pravila v zvezi s pravnimi sredstvi in ohranjanjem zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom določijo na nacionalni ravni).
- Zbliževanje nacionalnih pravil o pravnih sredstvih v civilnem postopku zoper protipravno prilastitev poslovne skrivnosti ter pravil o ohranjanju zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnem postopku in po njem (dodatek k možnosti 3).
- Zbliževanje predpisov nacionalnega kazenskega prava poleg zbliževanja predpisov civilnega prava (možnost 4), vključno s predpisi o najmanjših kaznih.

V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi bila možnost 4 sorazmerna in najprimernejša za dosego zastavljenih ciljev.

Z vidika učinkov bi zbliževanje pravnih sredstev v civilnem pravu omogočilo inovativnim podjetjem, da bi svoje legitimne poslovne skrivnosti učinkoviteje branila po vsej EU. Nadalje, če bi se lahko imetniki skrivnosti zanašali na zaupnost med sodnim postopkom, bi bili bolj naklonjeni uveljavljanju pravnega varstva zoper potencialno škodo zaradi protipravne prilastitve poslovne skrivnosti. Povečana pravna varnost in zbliževanje zakonov bi prispevala k vse večji vrednosti inovacij, ki jih poskušajo gospodarske družbe zaščititi kot poslovne skrivnosti, saj bi se s tem zmanjšalo tveganje protipravnih prilastitev. Kažejo se tudi pozitivni učinki na delovanje notranjega trga, saj bodo lahko gospodarske družbe, zlasti MSP, in raziskovalci bolje izkoristili svoje inovativne zamisli, in sicer prek sodelovanja z najboljšimi partnerji iz vse EU, s čimer bodo pomagali povečati naložbe zasebnega sektorja v raziskave in razvoj na notranjem trgu. Istočasno ne bi smelo biti omejitev konkurence, saj se ne podeljujejo nobene izključne pravice in lahko vsak konkurent prosto pridobiva znanje, zaščiteno s poslovno skrivnostjo (vključno z obratnim inženiringom). Podobno ne bi smelo biti negativnih učinkov na najemanje in mobilnost visoko usposobljene delovne sile (tistih, ki imajo dostop do poslovnih skrivnosti) na notranjem trgu. To bi moralo imeti dolgoročno pozitivne učinke na konkurenčnost in rast evropskega gospodarstva. Ta pobuda nima negativnih učinkov na temeljne pravice. Zlasti bo pobuda spodbujala lastninsko pravico in svobodo gospodarske pobude. Kar zadeva dostop do dokumentov v sodnem postopku, so bili uvedeni zaščitni ukrepi, da bi se zaščitila pravica do obrambe. Pobuda vsebuje tudi zaščitne ukrepe, s katerimi se jamči svoboda izražanja in obveščanja.

Ta pobuda je skladna z mednarodnimi obveznostmi (tj. s Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (sporazum TRIPS)). Pomembne trgovinske partnerice imajo podobno zakonodajo na tem področju.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) določa sprejetje predpisov EU za uskladitev nacionalnih zakonodaj, če je to potrebno za nemoteno delovanje notranjega trga. Cilj predloga je vzpostaviti zadostno in primerljivo raven nadomestil na celotnem notranjem trgu za primere protipravne prilastitve poslovne skrivnosti (obenem pa zagotoviti zadostne zaščitne ukrepe, da se preprečijo zlorabe). Obstoječi nacionalni predpisi ne ponujajo enakovredne ravni varovanja poslovnih skrivnosti pred protipravno prilastitvijo po vsej EU, kar ogroža nemoteno delovanje notranjega trga za informacije ter strokovno znanje in izkušnje. Da bi lahko dragocene informacije (kot so proizvodni procesi, nove snovi in materiali, nepatentirana tehnologija, poslovne rešitve) izpolnile svoj polni potencial gospodarske prednosti, morajo biti prenosljive – zaupno – saj jih lahko različni akterji iz različnih geografskih regij uporabljajo za različne namene. S tem lahko ustvarjajo prihodke za ustvarjalce in omogočajo učinkovito razdelitev virov. Razpršeni pravni okvir prav tako omejuje pobude za izvajanje čezmejnih inovacijskih dejavnosti, ki bi bile odvisne od uporabe informacije, varovane kot poslovna skrivnost, kot so ustanovitev poslovne enote v drugi državi članici za namene proizvodnje ali trženja blaga/storitev, ki temeljijo na poslovni skrivnosti, dobavljanje blaga/storitev gospodarski družbi v drugi državi članici ali oddajanje proizvodnje v zunanje izvajanje drugi gospodarski družbi v državi članici. Če v teh situacijah pride do protipravne prilastitve poslovne skrivnosti v drugi državi z nižjo ravno varovanja, se lahko blago, ki je predmet kršitve, razširi na trgu. Zaradi obstoječih nacionalnih predpisov so čezmejne mreže za raziskave in razvoj ter inovacije manj privlačne in težje izvedljive. Prav tako ustvarjajo večja poslovna tveganja v državah članicah z nižjo ravno varovanja, kar negativno učinkuje na celotno gospodarstvo EU, saj zaradi tega na eni strani upadajo spodbude za čezmejno trgovanje, na drugi strani pa to lahko povzroči razširjanje „blaga, ki je predmet kršitve“, ki izvira iz teh držav članic (ali ki je uvoženo prek njihovega ozemlja), na celotnem notranjem trgu. Predlog naj bi olajšal čezmejno sodelovanje na področju razvoja in raziskav. Jasno opredeljeno, smotno in uravnoteženo varovanje poslovne skrivnosti pred protipravno prilastitvijo spodbuja čezmejno izmenjavo in prenos zaupnih poslovnih informacij ter strokovnega znanja in izkušenj, in sicer z zmanjševanjem zaznanih tveganj in transakcijskih stroškov, povezanih z upoštevanjem več različnih zakonodaj. Izboljšalo naj bi tudi spodbude za čezmejno trgovanje, in sicer po zaslugi zmanjšanja obsega nelojalne konkurence zaradi zastonjkarjev v čezmejnem tržnem prostoru.

Z vidika subsidiarnosti je za težave, ki so bile ugotovljene v oceni učinka, kriva raznolikost in neskladnost obstoječih regulativnih okvirov, ki ne zagotavlja enakih konkurenčnih pogojev za evropske gospodarske družbe, kar škoduje njihovi konkurenčnosti in konkurenčnosti EU kot celote. Če bi bili ukrepi posameznih držav članic za uveljavljanje nadomestila bolj usklajeni med seboj, bi bilo mogoče lažje odpraviti te težave. Vendar take usklajenosti ni mogoče doseči zgolj z ukrepanjem na ravni posameznih držav članic. Glede na izkušnje, ki jih imamo na tem področju, kljub sorazmerno usklajenemu ravnanju držav članic, npr. na podlagi sporazuma TRIPS, ni mogoče doseči zadostne stopnje vsebinske uskladitve nacionalnih predpisov. Zato je treba potrebni obseg in učinke predlaganih ukrepov doseči na ravni EU.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog nima posledic za proračun Evropske unije. Vsi ukrepi, ki jih Komisija predlaga v tem predlogu, so skladni in združljivi z novim večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020.

5. RAZLAGA PREDLOGA

5.1. Splošne določbe

V poglavju I je določen predmet urejanja (člen 1): direktiva se uporablja za neupravičeno pridobitev, razkritje in uporabo poslovne skrivnosti ter za ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki bi morali biti na voljo za namene uveljavljanja nadomestila po civilnem pravu.

Prav tako so v poglavju I, v členu 2 opredeljeni ključni pojmi. Opredelitev „poslovnih skrivnosti“ vključuje tri elemente: (i) informacije morajo biti zaupne; (ii) imeti morajo tržno vrednost zaradi svoje zaupnosti; in (iii) imetnik poslovne skrivnosti je moral vložiti razumna prizadevanja za varovanje njene zaupnosti. Ta opredelitev sledi opredelitvi „neobjavljenih informacij“ iz sporazuma TRIPS.

Opredelitev „imetnika poslovne skrivnosti“ prav tako na podlagi sporazuma TRIPS kot ključni element vsebuje koncept zakonitosti nadzora nad poslovno skrivnostjo. Torej zagotavlja, da lahko poslovno skrivnost brani ne le izvirni lastnik te skrivnosti, ampak tudi imetniki licenc.

Opredelitev „blago, ki je predmet kršitve“ vključuje oceno sorazmernosti. Šteje se, da je blago predmet kršitve, če je protipravno ravnanje v zvezi z zadevno poslovno skrivnostjo znatno prispevalo k njegovemu oblikovanju, proizvodnji ali trženju. To je treba preveriti pri odločanju o katerih koli ukrepih, ki neposredno vplivajo na blago, ki ga proizvaja ali trži kršitelj.

V poglavju II so določene okoliščine, v katerih so pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti neupravičeni (člen 3) in v katerih ima imetnik poslovne skrivnosti pravico, da zahteva uporabo ukrepov in pravnih sredstev, določenih v direktivi. Bistveno pri ugotavljanju neupravičenosti naštetih dejanj je odsotnost soglašanja imetnika poslovne skrivnosti s temi dejanji. V členu 3 je določeno, da je neupravičena tudi uporaba poslovne skrivnosti, če jo uporabi tretja oseba, ki ni neposredno vpletena v prvotni neupravičeni pridobitvi, uporabi ali razkritju, če se je navedena tretja oseba zavedala ali bi se morala zavedati prvotnega protipravnega dejanja ali je bila nanj opozorjena. V členu 4 je izrecno pojasnjeno, da sta neodvisno odkritje in obratni inženiring zakonita načina pridobivanja informacij.

5.2. Ukrepi, postopki in pravna sredstva

V poglavju III so določeni ukrepi, postopki in pravna sredstva, ki bi morali biti dani na voljo imetniku poslovne skrivnosti v primeru, ko bi to poslovno skrivnost neupravičeno pridobila, uporabila ali razkrila tretja oseba.

V oddelku 1 so navedena splošna načela, ki se uporabljajo za instrumente civilnega izvršilnega prava, da se prepreči in zatire dejanja protipravnega prisvajanja poslovnih skrivnosti; zlasti so to učinkovitost, poštenost in sorazmernost (člen 5) ter zaščitni ukrepi za preprečitev zlorabe procesnih pravil (člen 6). Člen 7 določa rok zastaranja. Člen 8 določa, da morajo države članice sodnim organom zagotoviti mehanizme, s katerimi bodo lahko ohranjali zaupnost poslovnih skrivnosti, razkritih v pravnih postopkih pred sodišči. Nabor ukrepov mora vključevati: omejitev dostopa do dokumentov, ki jih predložijo stranke v postopku ali tretje osebe, v celoti ali delno; omejitev dostopa do obravnav in zapisnikov obravnav; poziv strankam v postopku ali tretjim osebam, naj pripravijo nezaupne različice dokumentov, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, in priprava nezaupnih različic sodnih odločb. Te ukrepe bi bilo treba uporabljati sorazmerno, da se ne omejijo pravice strank v postopku do

nepristranskega sodišča. Ukrepe za varovanje zaupnosti je treba uporabiti med pravnim postopkom, pa tudi po njem v primeru zahtevkov za dostop javnosti do dokumentov, in sicer dokler so zadevne informacije poslovna skrivnost.

V oddelku 2 so določeni začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja v obliki začasne odredbe ali preventivnega zasega blaga, ki je predmet kršitve (člen 9). Prav tako so določeni zaščitni ukrepi, da se zagotovita pravičnost in sorazmernost navedenih začasnih ukrepov in ukrepov zavarovanja (člen 10).

V oddelku 3 so določeni ukrepi, ki jih je mogoče odrediti z meritorno odločitvijo sodišča. Člen 11 določa prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, prepoved proizvodnje, ponujanja, trženja ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve (ali uvažanja ali skladiščenja tovrstnega blaga za navedene namene), in korektivne ukrepe. Korektivni ukrepi med drugim zahtevajo, da kršitelj uniči ali imetniku izvirne poslovne skrivnosti preda vse informacije, ki jih ima v zvezi z neupravičeno pridobljeno, uporabljeno ali razkrito poslovno skrivnostjo. Člen 12 določa zaščitne ukrepe, s katerimi se zagotovi pravičnost in sorazmernost ukrepov iz člena 11.

Naložitev odškodnine za škodo, ki jo je utrpel imetnik poslovne skrivnosti zaradi protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja njegove poslovne skrivnosti, je predpisana v členu 13, ki določa tudi, da je treba pri tem upoštevati vse relevantne dejavnike, vključno z nepoštenimi dobički, ki jih ima tožena stranka. Na voljo je tudi možnost izračuna odškodnine na podlagi hipotetičnega avtorskega honorarja, in sicer v skladu z možnostmi, določenimi v primeru kršitve pravic intelektualne lastnine.

Člen 14 pooblašča pristojne sodne organe, da sprejmejo ukrepe obveščanja javnosti na zahtevo tožeče stranke, med drugim objavo meritorne odločitve, če se ne razkrije poslovna skrivnost in po presoji sorazmernosti ukrepa.

V direktivo niso vključena pravila o čezmejnem izvrševanju sodnih odločb, saj se za to uporabljajo splošna pravila EU. To omogoča, da se sodna odločba o prepovedi uvoza blaga, ki je predmet kršitve, v EU izvrši v vseh državah članicah.

5.3. Sankcije, poročanje in končne določbe

Da se zagotovi učinkovita uporaba direktive in se izpolnijo zastavljeni cilji, je v poglavju IV določena uporaba sankcij v primeru neizpolnjevanja ukrepov iz poglavja III, prav tako pa to poglavje vsebuje določbe za spremljanje in poročanje.

Komisija meni, da skladno s skupnimi izjavami o obrazložitvenih dokumentih² ni dovolj argumentov, da bi morale države članice predložiti obrazložitvene dokumente, ki pojasnjujejo razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov o prenosu. Iz tehničnega vidika direktiva ni posebej kompleksna, vsebuje zgolj omejeno količino pravnih obveznosti, ki zahtevajo prenos določb v nacionalno zakonodajo, in obravnava dobro opredeljeno vprašanje, ki je bilo na nacionalni ravni že urejeno na sorodnem področju pravic intelektualne lastnine. Zato ni pričakovati, da bi bil prenos na nacionalni ravni težaven in to bi morale olajšati spremljanje takšnega prenosa.

² UL C 369, 17.12.2011, str. 14–15.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o varovanju nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo neupravičeno pridobitvijo, uporabo in razkritjem

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³,

po posvetovanju z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Podjetja in nekomercialne raziskovalne ustanove vlagajo v pridobivanje, razvoj in praktično uporabo strokovnega znanja in izkušenj ter informacij, ki so valuta na znanju temelječega gospodarstva. Te naložbe v ustvarjanje in uporabo intelektualnega kapitala so odločilne za njihovo konkurenčnost na trgu in torej donosnost naložb, kar je osnovna motivacija za poslovne raziskave in razvoj. Podjetja se pri apropiaciji rezultatov lastnih inovacijskih dejavnosti poslužujejo različnih sredstev, kadar odprtost ne dovoljuje polnega izkoriščanja njihovih naložb v raziskave in inovacije. En način je uporaba formalnih pravic intelektualne lastnine, kot so patenti, pravice iz modela ali avtorske pravice. Drug način je zavarovanje dostopa in izkoriščanje znanja in izkušenj, ki jih subjekt šteje za dragocene in ki niso splošno znani. Takšno strokovno znanje in izkušnje ter poslovne informacije, ki niso razkrite in jih namerava subjekt ohraniti zaupne, se imenujejo poslovne skrivnosti. Podjetja ne glede na svojo velikost poslovne skrivnosti vrednotijo enako kot patente in druge oblike pravic intelektualne lastnine ter uporabljajo zaupnost kot orodje za upravljanje poslovnih in raziskovalnih inovacij. Te zajemajo najrazličnejše informacije, ki presegajo zgolj tehnološko znanje in komercialne podatke, kot so informacije o odjemalcih in dobaviteljih, poslovni načrti ali tržne raziskave in strategije. Z zaščito tako širokega obsega strokovnega znanja in

³ UL C, , str. .

⁴ UL C, , str. .

izkušenj ter komercialnih informacij – pa naj bo kot dopolnitev ali alternativa pravicam intelektualne lastnine – poslovne skrivnosti ustvarjalcu omogočajo, da iz svojih stvaritev in inovacij ustvari dobiček, zato so še posebej pomembne za raziskave in razvoj ter inovacijsko uspešnost podjetja.

- (2) Odprte inovacije so pomemben vzvod za ustvarjanje novega znanja in so osnova za pojav novih in inovativnih poslovnih modelov, ki temeljijo na uporabi so-ustvarjenega znanja. Poslovne skrivnosti so pomembne za zaščito izmenjav znanja, pridobljenega iz raziskav in razvoja ter inovacij, med podjetji znotraj notranjega trga in zunaj njega. Skupne raziskave, vključno s čezmejnimi sodelovanjem, so še posebej pomembne za povečanje obsega poslovnih raziskav in razvoja na notranjem trgu. S pomočjo odprtih inovacij imajo nove zamisli možnost, da prodrejo na trg in zadostijo potrebam potrošnikov ter pomagajo pri obvladovanju družbenih sprememb. Na notranjem trgu, kjer so ovire za tovrstno čezmejno sodelovanje minimalne in kjer sodelovanje ni izkrivljeno, bi morale intelektualne stvaritve in inovacije spodbujati naložbe v inovativne procese, storitve in izdelke. Takšno spodbudno okolje za intelektualne stvaritve in inovacije je pomembno tudi za rast zaposlovanja in izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva Unije. Podjetja najpogosteje zavarujejo svoje intelektualne stvaritve in inovativno strokovno znanje in izkušnje s poslovnimi skrivnostmi, vendar slednje po veljavnem pravnem okviru Unije uživajo najmanjšo zaščito pred neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem s strani tretjih oseb.
- (3) Inovativna podjetja so vse pogosteje izpostavljena nepoštenim praksam, katerih namen je protipravna prilastitev poslovnih skrivnosti s krajo, nedovoljenim kopiranjem, gospodarskim vohunjenjem in kršenjem zahtev glede zaupnosti, pa naj izvirajo iz Unije ali zunaj nje. Nedavne spremembe, kot so globalizacija, večji obseg oddaje del zunanjim izvajalcem, daljše dobavne verige, vse večja uporaba informacijske in komunikacijske tehnologije, prispevajo k povečanju tveganja pojava navedenih praks. Neupravičena pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti ogrozi sposobnost zakonitega imetnika poslovne skrivnosti, da pri donosu od produktov svojih inovacijskih prizadevanj izkoristi prednost prvega na trgu. Brez učinkovitih in primerljivih pravnih sredstev, s katerimi bi bilo mogoče varovati poslovne skrivnosti po vsej Uniji, so ogrožene pobude za začetek čezmejnih inovacijskih dejavnosti na notranjem trgu, poslovne skrivnosti pa ne morejo izpolniti svojega potenciala kot gonilo gospodarske rasti in ustvarjanja novih delovnih mest. Tako se odvrčata inovativnost in ustvarjalnost, obseg naložb pa se manjša, kar ovira nemoteno delovanje notranjega trga in ogroža njegov potencial za krepitev rasti.
- (4) Mednarodna prizadevanja v okviru Svetovne trgovinske organizacije za odpravo tega problema so se končala s sklenitvijo Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (v nadaljnjem besedilu: sporazum TRIPS). Sporazum med drugim vsebuje določbe o varovanju poslovnih skrivnosti pred njihovo neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem s strani tretjih oseb; to so splošni mednarodni standardi. Ta sporazum, ki je bil odobren z Sklepom Sveta 94/800/ES⁵, zavezuje vse države članice in tudi Unijo samo.
- (5) Ne glede na sporazum TRIPS je v posameznih državah članicah uveljavljena precej različna zakonodaja kar zadeva varstvo poslovnih skrivnosti pred njihovo

⁵ Sklep Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, 23.12.1994, str. 1).

neupravičeno pridobitvijo, uporabo in razkritjem s strani tretjih oseb. Tako na primer nimajo vse države članice sprejetih nacionalnih opredelitev pojmov poslovne skrivnosti in/ali neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, kar pomeni, da varovanje ni splošno dostopno in se njegov obseg med državami članicami razlikuje. Prav tako ni doslednosti kar zadeva pravna sredstva v civilnem pravu, ki so na voljo v primerih neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovnih skrivnosti, saj v vseh državah članicah ni vedno mogoča izdaja odredbe o opustitvi dejavnosti ali ravnanja zoper tretje osebe, ki niso konkurenti zakonitega imetnika poslovne skrivnosti. Do razlik med državami članicami prihaja tudi v zvezi z obravnavo tretjih oseb, ki so pridobile poslovne skrivnosti v dobri veri, vendar so naknadno – ob njihovi uporabi – izvedele, da je njihova pridobitev izhajala iz predhodne neupravičene pridobitve s strani druge osebe.

- (6) Nacionalna pravila se razlikujejo tudi glede vprašanja, ali lahko zakoniti imetnik poslovne skrivnosti zahteva uničenje blaga, ki ga je proizvedla tretja oseba, ki je neupravičeno uporabila poslovno skrivnost, ali pa vračilo oziroma uničenje katerih koli dokumentov, datotek ali gradiva, ki vsebujejo ali uveljavljajo neupravičeno pridobljeno ali uporabljeno poslovno skrivnost. Prav tako veljavna nacionalna pravila glede izračuna odškodnine ne upoštevajo vedno nematerialne narave poslovne skrivnosti, zaradi česar je težko dokazati dejanske izgubljene dobičke ali nepravilno obogatitev kršitelja, kadar zadevnim informacijam ni mogoče določiti tržne vrednosti. Zgolj malo držav članic dovoljuje uporabo abstraktnih pravil za izračunavanje odškodnine na podlagi razumnega avtorskega honorarja ali pristojbine, ki bi lahko bila dolgovana, če bi obstajala licenca za uporabo poslovne skrivnosti. Poleg tega predpisi mnogih držav članic ne jamčijo ohranitve zaupnosti poslovne skrivnosti, če imetnik poslovne skrivnosti vloži zahtevek zaradi domnevne neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti s strani tretje osebe, kar zmanjšuje privlačnost obstoječih ukrepov in pravnih sredstev ter slabi zagotovljeno varovanje.
- (7) Razlike v pravnem varstvu poslovnih skrivnosti v različnih državah članicah pomenijo, da poslovne skrivnosti ne uživajo enakovredne ravni varovanja po vsej Uniji, kar povzroča razdrobljenost notranjega trga na tem področju in slabi splošni odvratilni učinek predpisov. To negativno učinkuje na notranji trg, saj razlike zavirajo spodbude podjetjem za opravljanje čezmejnih gospodarskih dejavnosti, povezanih z inovacijami, vključno s sodelovanjem s partnerji na področju raziskav ali proizvodnje, zunanjim izvajanjem ali vlaganjem v drugih državah članicah, ki bi temeljili na uporabi informacij, varovanih kot poslovna skrivnost. Čezmejne mreže za raziskave in razvoj ter inovacijske dejavnosti, vključno s povezano proizvodnjo in posledično čezmejno trgovino, postajajo manj privlačne in bolj kompleksne v Uniji, kar povzroča tudi inovacijsko neučinkovitost na ravni Unije. Poleg tega se v državah članicah pojavljajo večja poslovna tveganja s sorazmerno nižjo stopnjo varovanja, kar pomeni, da je mogoče poslovno skrivnost ukrasti ali jo lažje neupravičeno pridobiti. Zaradi tega prihaja do neučinkovitega dodeljevanja kapitala rast spodbujajočim inovacijam na notranjem trgu, kar je posledica visokih stroškov zaščitnih ukrepov, ki nadomeščajo nezadostno pravno varstvo v nekaterih državah članicah. Ta položaj prav tako spodbuja dejavnosti nelojalnih konkurentov, ki bi lahko po neupravičeni pridobitvi poslovne skrivnosti tako pridobljeno blago razširili po notranjem trgu. Razhajanja zakonodajnih ureditev lajšajo tudi uvoz blaga iz tretjih držav v Unijo prek vstopnih točk s šibkejšim varovanjem, kadar se oblikovanje, proizvodnja ali trženje takšnega blaga opirajo na ukradene ali sicer neupravičeno pridobljene poslovne skrivnosti. Na splošno takšna razhajanja ovirajo pravilno delovanje notranjega trga.

- (8) Primerno je določiti predpise na ravni Unije za zbližanje nacionalnih zakonodajnih sistemov, da se za primere neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti zagotovi zadostna in skladna raven nadomestila na celotnem enotnem trgu. Za ta namen je treba vzpostaviti enotno opredelitev poslovne skrivnosti, ne da bi se pri tem omejila vsebina, ki jo je treba zavarovati pred protipravno prilastitvijo. Takšna opredelitev bi morala biti oblikovana tako, da bi zajemala poslovne informacije, tehnološke informacije ter strokovno znanje in izkušnje, kadar obstajata upravičen interes za njihovo zaupnost in upravičeno pričakovanje po ohranitvi takšne zaupnosti. Po svoji naravi bi morale biti iz takšne opredelitve izključene trivialne informacije in ne bi smeli biti zajeti znanje in spretnosti, ki jih zaposleni pridobijo med rednim opravljanjem dela in ki so znani ali lahko dosegljivi osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.
- (9) Pomembno je tudi določiti okoliščine, v katerih je pravno varstvo upravičeno. Zato je treba določiti ravnanje in prakse, ki jih je mogoče razumeti kot neupravičeno pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti. Če institucije in telesa Unije ali nacionalni javni organi razkrijejo poslovne informacije, ki jih imajo na podlagi obveznosti iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001⁶ ali drugih predpisov o dostopu do dokumentov, se to ne bi smelo šteti kot neupravičeno razkritje poslovne skrivnosti.
- (10) Da se zaščiti interes inovacij in spodbudi konkurenca, določbe te direktive ne bi smele ustvarjati kakršnih koli izključnih pravic do strokovnega znanja in izkušenj ali informacij, ki so varovane kot poslovna skrivnost. Tako ostaja mogoče, da subjekti neodvisno odkrijejo enako strokovno znanje in izkušnje ter informacije, konkurenti imetnika poslovne skrivnosti pa imajo možnost, da z obratnim inženiringom proučijo zakonito pridobljeni izdelek.
- (11) V skladu z načelom sorazmernosti bi morali biti ukrepi in pravna sredstva, namenjeni varovanju poslovnih skrivnosti, oblikovani tako, da bi izpolnili cilj nemoteno delujočega notranjega trga za raziskave in inovacije, ne da bi pri tem ogrožali druge cilje in načela v interesu javnosti. S tega vidika ukrepi in pravna sredstva zagotavljajo, da pristojni sodni organi upoštevajo vrednost poslovne skrivnosti, resnost ravnanja, ki pomeni neupravičeno pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ter učinek takšnega ravnanja. Poskrbeti je treba tudi za to, da bodo imeli pristojni sodni organi diskrecijsko pravico pri ugotavljanju interesov strank v sporu ter interesov tretjih oseb, med drugim tudi potrošnikov, če je primerno.
- (12) Nemoteno delovanje notranjega trga bi bilo ogroženo, če bi se razpoložljivi ukrepi in pravna sredstva uporabljali za uresničevanje nelegitimnih namer, nezdržljivih s cilji te direktive. Zato je pomembno zagotoviti, da bodo sodni organi pooblaščen za kaznovanje zlorab tožnikov, ki ravnavajo nepošteno in vlagajo očitno neutemeljene vloge. Ukrepi in pravna sredstva poleg tega ne smejo omejevati svobode izražanja in obveščanja (ki vključuje svobodo in pluralnost medijev, kot določa člen 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah) ali dejavnosti prijave nepravilnosti. Zato varovanje poslovne skrivnosti ne bi smelo zajemati primerov, v katerih razkritje poslovne skrivnosti koristi interesu javnosti, če se ob tem razkrije relevantna kršitev ali nepravilno ravnanje.

⁶ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

- (13) Zaradi pravne varnosti in ker se od legitimnih imetnikov poslovnih skrivnosti pričakuje, da skrbno ravnajo pri ohranjanju zaupnosti svoje dragocene poslovne skrivnosti in spremljanju njene uporabe, se zdi primerno, da se omeji možnost vložitve pravnega sredstva za zaščito poslovne skrivnosti na omejeno obdobje po dnevu, ko se je imetnik poslovne skrivnosti zavedel, ali je imel razlog, da se je zavedel, da je tretja oseba neupravičeno pridobila, uporabila ali razkrila njegovo poslovno skrivnost.
- (14) Možnost izgube zaupnosti poslovne skrivnosti med pravnim postopkom pogosto odvrne legitimne imetnike poslovnih skrivnosti od uvedbe postopka za obrambo svoje poslovne skrivnosti, kar ogroža učinkovitost razpoložljivih ukrepov in pravnih sredstev. Zato je nujno treba določiti posebne zahteve, namenjene varovanju zaupnosti poslovne skrivnosti, ki je predmet spora, med sodnim postopkom, uvedenim za njeno obrambo, pri čemer pa je treba z ustreznimi zaščitnimi ukrepi zagotoviti pravico do nepristranskega sojenja. Te zahteve bi morale vključevati možnost omejitve dostopa do dokaznega gradiva ali obravnav, ali možnost objave zgolj nezaupnih elementov sodnih odločb. Takšna zaščita bi morala ostati veljavna tudi po koncu sodnega postopka, dokler informacije, ki so del poslovne skrivnosti, ne bi prišle v javno uporabo.
- (15) Če tretja oseba neupravičeno pridobi poslovno skrivnost, ima to lahko uničujoče posledice za legitimnega imetnika poslovne skrivnosti, saj se po njenem javnem razkritju ne more več vrniti v položaj, v katerem je bil pred izgubo poslovne skrivnosti. Tako je nujno treba zagotoviti hitre in dostopne začasne ukrepe za takojšnjo prekinitev neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti. Takšni ukrepi morajo biti na voljo, ne da bi bilo treba čakati na meritorno odločitev, pri čemer je treba ustrezno spoštovati pravico do obrambe in načelo sorazmernosti ob upoštevanju značilnosti sporne zadeve. Morda bo treba uvesti tudi jamstva, ki bodo zadoščala za kritje stroškov in škode, ki jih je utrpela tožena stranka, ker je bil vložen neupravičen zahtev, zlasti kadar bi zamude v postopku legitimnemu imetniku poslovne skrivnosti povzročile nepopravljivo škodo.
- (16) Iz istega razloga je treba določiti tudi ukrepe za preprečitev nadaljnje neupravičene uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti. Da bi bili ukrepi prepovedi učinkoviti, bi morali biti v primerih, ko okoliščine primera zahtevajo njihovo časovno omejitev, dovolj dolgotrajni, da se odpravi kakršna koli trgovska korist, ki bi jo tretja oseba lahko pridobila iz neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti. V vsakem primeru noben tovrsten ukrep ne bi smel biti izvršljiv, če bi bile informacije, ki so bile prvotno zajete v poslovni skrivnosti, v javni uporabi iz razlogov, ki jih ni mogoče pripisati toženi stranki.
- (17) Poslovne skrivnosti se lahko neupravičeno uporabijo za oblikovanje, proizvodnjo ali trženje blaga ali sestavin blaga, ki se lahko razširjajo po celotnem notranjem trgu, kar lahko škodi poslovnim interesom imetnika poslovne skrivnosti in delovanju notranjega trga. V teh primerih in če zadevna poslovna skrivnost precej vpliva na kakovost, vrednost ali ceno tako pridobljenega blaga ali na znižanje stroškov oziroma na olajšanje ali pospešitev procesov njegove proizvodnje ali trženja, je pomembno, da so sodni organi pooblašteni, da naložijo ustrezne ukrepe za prepoved trženja navedenega blaga ali njegov umik iz prodaje. Glede na globalno naravo trgovine je treba poleg tega zagotoviti, da ukrepi vključujejo prepoved uvoza navedenega blaga v Unijo ali njegovega skladiščenja z namenom, da se ga ponudi ali da na trg. Ob upoštevanju načela sorazmernosti naj korektivni ukrepi ne bi nujno pomenili uničenja blaga, če so

na voljo druge smotrne rešitve, kot je onemogočitev kršitve v zvezi z blagom, ali odstranitev blaga s trga, na primer z njegovo podaritvijo dobrodelnim organizacijam.

- (18) Oseba lahko poslovno skrivnost prvotno pridobi v dobri veri in se šele pozneje, na primer ob prejemu obvestila imetnika izvirne poslovne skrivnosti, zave, da njeno poznavanje zadevne poslovne skrivnosti izvira iz virov, ki to poslovno skrivnost uporabljajo ali razkrivajo na protipraven način. Da naloženi korektivni ukrepi ali sodne odredbe v navedenih okoliščinah ne bi povzročali nesorazmerne škode tej osebi, bi morale države članice omogočiti, da se v ustreznih primerih oškodovani stranki kot nadomestni ukrep dodeli denarno nadomestilo, ki pa ne bi smelo presegati zneska avtorskega honorarja ali pristojbin, dolgovanega oškodovani stranki, če bi oseba, ki je poslovno skrivnost pridobila v dobri veri, pridobila dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti. To nadomestilo se dodeli za obdobje, v katerem bi imetnik izvirne poslovne skrivnosti lahko preprečil njeno uporabo. Vendar, če bi protipravna uporaba poslovne skrivnosti pomenila kršitev zakonov, ki ni določena v tej direktivi, ali bi verjetno škodila potrošnikom, takšna neupravičena uporaba ne bi smela biti dovoljena.
- (19) Da bi osebi, ki se zaveda ali bi se razumno morala zavedati, da je neupravičeno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost, preprečili pridobitev koristi od takšnega ravnanja in da bi oškodovanemu imetniku poslovne skrivnosti v največjem možnem obsegu omogočili vrnitev v položaj, v katerem bi bil, če ne bi bilo navedenega neupravičenega ravnanja, mu je treba zagotoviti primerno nadomestilo za škodo, ki jo je utrpel zaradi neupravičenega ravnanja. Pri znesku odškodnine, ki se dodeli oškodovanemu imetniku poslovne skrivnosti, bi bilo treba upoštevati vse ustrezne vidike, kot so izguba prihodka imetnika poslovne skrivnosti ali neupravičeni dobiček kršitelja, ter, kadar je primerno, kakršno koli moralno škodo, ki je bila povzročena imetniku poslovne skrivnosti. Namesto tega je mogoče, na primer, kadar bi bilo težko določiti znesek dejansko povzročene škode zaradi nematerialne narave poslovne skrivnosti, znesek odškodnine izračunati iz elementov, kot so avtorski honorar ali pristojbine, ki bi bile dolgovane, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti. Namen ni uvesti obveznosti, da se določijo kaznovalne odškodnine, temveč da se zagotovi nadomestilo, ki temelji na objektivnih merilih, ob upoštevanju stroškov, ki jih ima imetnik poslovne skrivnosti, na primer stroškov za ugotovitev kršitve in preiskavo njenih okoliščin.
- (20) Za dopolnilno odvrčanje prihodnjih kršiteljev in ozaveščanje širše javnosti je koristno, da se odločbe v primerih, povezanih z neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti, objavljajo, po potrebi tudi z vidnim oglaševanjem, če takšno oglaševanje ne povzroči razkritja poslovne skrivnosti ali nesorazmerno ne oškoduje zasebnosti in ugleda fizičnih oseb.
- (21) Učinkovitost ukrepov in pravnih sredstev, ki jih imajo na voljo imetniki poslovnih skrivnosti, bi bila lahko ogrožena, če ne bi bilo zagotovljeno izvrševanje relevantnih odločb, ki jih sprejmejo pristojni sodni organi. Zato je treba zagotoviti, da so ti organi primerno pooblaščen za kaznovanje.
- (22) Da bi bila enotna uporaba ukrepov za varovanje poslovnih skrivnosti lažja, je primerno vzpostaviti sistem za sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami na eni strani ter med državami članicami in Komisijo na drugi, zlasti z oblikovanjem mreže kontaktnih oseb, ki jih določijo države članice. Nadalje, da bi Komisija ugotovila, ali ti ukrepi izpolnjujejo zastavljeni cilj, bi morala – po potrebi ob

pomoči Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine – proučiti uporabo te direktive in učinkovitost sprejetih nacionalnih ukrepov.

- (23) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, predvsem pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravico do varstva osebnih podatkov, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo izbire poklica in pravico do dela, svobodo gospodarske pobude, lastninsko pravico, pravico do dobrega upravljanja, pravico vpogleda v spis in spoštovanje poslovne tajnosti, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter pravico do obrambe.
- (24) Pomembno je, da se spoštuje pravica do zasebnosti in varstva osebnih podatkov vseh oseb, udeleženih v sporu v zvezi z neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti in katerih podatki se obdelujejo. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES⁷ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v državah članicah v okviru te direktive in pod nadzorom pristojnih organov držav članic, zlasti javnih neodvisnih organov, ki jih imenujejo države članice.
- (25) Ker cilja te direktive, tj. doseči nemoteno delujoč notranji trg z vzpostavitvijo zadostne in primerljive ravni nadomestila na celotnem notranjem trgu za primere neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovnih skrivnosti, ne morejo zadovoljivo doseči države članice in se lahko zato glede na njegov obseg in učinke lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (26) Namen te direktive ne bi smel biti vzpostavitev usklajenih pravil za sodno sodelovanje, pristojnost, priznavanje in izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ali ukvarjanje z veljavnim pravom. Te zadeve splošno urejajo drugi akti Unije, ki bi se morali na področju, ki ga ureja ta direktiva, praviloma še naprej enakovredno uporabljati.
- (27) Ta direktiva ne bi smela vplivati na uporabo pravil konkurenčnega prava, zlasti členov 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ukrepi iz te direktive se ne bi smeli uporabljati za neupravičeno omejevanje konkurence na način, ki je v nasprotju s Pogodbo.
- (28) Ukrepi, ki se sprejmejo za varovanje poslovne skrivnosti pred njeno neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem, ne bi smeli vplivati na uporabo katerega koli drugega relevantnega prava na drugih področjih, vključno s pravicami intelektualne lastnine, zasebnostjo, dostopom do dokumentov in pogodbenim pravom. Vendar, kjer se prekrivata področje uporabe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES⁸ in področje uporabe te direktive, ima ta direktiva prednost kot *lex specialis* –

⁷ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL L 157, 30.4.2004, str. 45).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Poglavje I

Predmet urejanja in področje uporabe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa pravila za varovanje pred neupravičeno pridobitvijo, razkritjem in uporabo poslovne skrivnosti.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „poslovna skrivnost“ pomeni informacijo, ki izpolnjuje vse naslednje zahteve:
 - (a) je skrivnost v smislu, da njena celota ali natančna konfiguracija in sestava njenih komponent ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
 - (b) ima tržno vrednost, ker je skrivnost;
 - (c) je oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, v teh okoliščinah razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost;
- (2) „imetnik poslovne skrivnosti“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo;
- (3) „kršitelj“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki je neupravičeno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost;
- (4) „blago, ki je predmet kršitve“ pomeni blago, k oblikovanju, kakovosti, proizvodnji ali trženju katerega so precej prispevali neupravičena pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti.

Poglavje II

Neupravičena pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti

Člen 3

Neupravičena pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti

1. Države članice zagotovijo, da imajo imetniki poslovne skrivnosti pravico vložiti vlogo za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive, da preprečijo neupravičeno pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali prejmejo nadomestilo za to.
2. Pridobitev poslovne skrivnosti brez privolitve imetnika poslovne skrivnosti se šteje za neupravičeno, če se izvede naklepno ali iz hude malomarnosti, in sicer z:
 - (a) nepooblaščenim dostopom do ali kopiranjem katerih koli dokumentov, predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek, ki so pod zakonitim nadzorom imetnika poslovne skrivnosti in vsebujejo poslovno skrivnost ali je iz njih mogoče dognati poslovno skrivnost;
 - (b) krajo;
 - (c) podkupovanjem;
 - (d) prevaro;
 - (e) kršitvijo ali napeljevanjem na kršitev dogovora o zaupnosti ali katere koli druge dolžnosti molčečnosti;
 - (f) vsakim drugim ravnanjem, za katerega se v danih okoliščinah šteje, da je v nasprotju s pošteno trgovinsko prakso.
3. Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti se šteje za neupravičeno, če poslovno skrivnost brez privolitve njenega imetnika naklepno ali iz hude malomarnosti uporabi ali razkrije oseba, ki izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:
 - (a) poslovno skrivnost je pridobila neupravičeno;
 - (b) krši dogovor o zaupnosti ali katero koli drugo dolžnost molčečnosti v zvezi s poslovno skrivnostjo;
 - (c) krši pogodbeno ali katero koli drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti.
4. Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti se šteje za neupravičeno tudi, če je oseba v času uporabe ali razkritja vedela ali bi morala v danih okoliščinah vedeti, da je poslovno skrivnost pridobila od druge osebe, ki je poslovno skrivnost neupravičeno uporabila ali razkrila v smislu odstavka 3.

5. Zavestna in namerna proizvodnja, ponujanje ali dajanje na trg blaga, ki je predmet kršitve, oziroma njegovo uvažanje, izvažanje ali skladiščenje v ta namen se štejejo za neupravičeno uporabo poslovne skrivnosti.

Člen 4

Zakonita pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti

1. Pridobitev poslovne skrivnosti se šteje za zakonito, če se pridobi na katerega koli od naslednjih načinov:
 - (a) z neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo;
 - (b) z opazovanjem, proučevanjem, razstavljanjem ali preskušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali ki ga ima pridobitelj informacije zakonito v posesti;
 - (c) z uveljavljanjem pravice zastopnikov delavcev do obveščenosti in posvetovanja v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom in/ali praksami;
 - (c) z vsako drugo prakso, za katero se v danih okoliščinah šteje, da je skladna s pošteno trgovinsko prakso.
2. Države članice zagotovijo, da nihče ne bo imel pravice vložiti vloge za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive, če se poslovna skrivnost domnevno pridobi, uporabi ali razkrije v katerem koli od naslednjih primerov:
 - (a) pri upravičeni uporabi pravice do svobode izražanja in obveščanja;
 - (b) z namenom razkritja tožnikove zlorabe, kršitve, ali nezakonite dejavnosti, če so bili domnevna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti nujni za takšno razkritje in je tožena stranka ravnala v interesu javnosti;
 - (c) če so poslovno skrivnost razkrili delavci svojim zastopnikom v okviru legitimnega opravljanja njihovih nalog zastopanja;
 - (d) z namenom izpolnitve nepogodbene obveznosti;
 - (e) z namenom zaščite upravičenega interesa.

POGLAVJE III

Ukrepi, postopki in pravna sredstva

ODDELEK 1 SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 5 Splošne obveznosti

1. Države članice določijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebni, da se zagotovi možnost uveljavljanja nadomestila po civilnem pravu v primeru neupravičene pridobitve, uporabe in razkritja poslovne skrivnosti.
2. Navedeni ukrepi, postopki in pravna sredstva:
 - (a) so pošteni in pravični;
 - (b) niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi, ne postavljajo nerazumnih časovnih omejitev oziroma ne povzročajo neupravičenih zamud;
 - (c) so učinkoviti in odvračilni.

Člen 6 Sorazmernost in zloraba procesnih pravil

1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi ukrepe, postopke in pravna sredstva, kot so določeni s to direktivo, uporabljajo na način, ki:
 - (a) je sorazmeren;
 - (b) ne ustvarja ovir za zakonito trgovino na notranjem trgu;
 - (c) uveljavlja zaščitne ukrepe pred njihovo zlorabo.
2. Države članice za primere, ko pristojni sodni organi ugotovijo, da je zahtevek v zvezi z neupravičeno pridobitvijo, razkritjem ali uporabo poslovne skrivnosti očitno neutemeljen in je tožnik začel sodni postopek v slabi veri z namenom odložitve ali omejitve dostopa tožene stranke do trga oziroma je toženo stranko na kakšen drug način ustrašoval ali nadlegoval, zagotovijo, da imajo takšni pristojni sodni organi pravico sprejeti naslednje ukrepe:
 - (a) tožniku naložiti sankcije;
 - (b) odrediti razširjanje informacij v zvezi z odločbo, sprejeto v skladu s členom 14.

Ukrepi iz prvega pododstavka ne posegajo v možnost tožene stranke, da vloži odškodninski zahtevek, če je to dovoljeno po pravu Unije ali nacionalnem pravu.

Člen 7 Zastaralni rok

Države članice določijo rok, v katerem lahko tožnik vloži vlogo za uporabo ukrepov, postopkov in pravnih sredstev iz te direktive, ki ne sme biti krajši od enega leta in ne daljši od dveh let od dne, ko se je zavedel ali bi se moral zavedati zadnjega dejstva, ki je podlaga za vlogo.

Člen 8 Ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom

1. Države članice zagotovijo, da strankam v postopku, njihovim zagovornikom, sodnim izvršiteljem, pričam, sodnim izvedencem in vsem drugim osebam, ki so udeležene v sodnem postopku v zvezi z neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti ali ki imajo dostop do dokumentov, ki so del navedenega sodnega postopka, ni dovoljeno uporabiti ali razkriti nobene poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, ki so se je zavedli na podlagi takšne udeležbe v postopku ali dostopa.

Obveznost iz prvega pododstavka preneha v kateri koli od naslednjih okoliščin:

- (a) če se med sodnim postopkom ugotovi, da domnevna poslovna skrivnost ne izpolnjuje zahtev iz točke (1) člena 2;
 - (b) če sčasoma zadevna informacija postane splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.
2. Države članice zagotovijo tudi, da lahko pristojni sodni organi na podlagi ustrezno utemeljene vloge ene od strank v postopku sprejmejo specifične ukrepe, ki so potrebni za ohranitev zaupnosti vsake poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti, ki je bila uporabljena ali omenjena med sodnim postopkom v zvezi z neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti.

Med ukrepi iz prvega pododstavka je vsaj možnost:

- (a) delne ali popolne omejitve dostopa do vseh dokumentov, ki vsebujejo poslovne skrivnosti in jih predložijo stranke v postopku ali tretje osebe;
 - (b) omejitve dostopa do obravnav, na katerih lahko pride do razkritja poslovne skrivnosti, in ustreznih zapisnikov ali dobesednih zapisov teh obravnav. V izjemnih okoliščinah in na podlagi ustrezne utemeljitve lahko pristojni sodni organi omejijo dostop strank v postopku do navedenih obravnav in odredijo, da se izvedejo izključno v prisotnosti zagovornikov strank v postopku in pooblaščenih sodnih izvedencev, ki jih zavezuje obveznost zaupnosti iz odstavka 1;

- (c) priprave nezaupne različice katere koli sodne odločbe, iz katere so bili odstranjeni vsi odlomki, ki vsebujejo poslovne skrivnosti.

Če se zaradi potrebe po varovanju poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti in v skladu s točko (a) drugega pododstavka tega odstavka pristojni sodni organ odloči, da se dokazov, nad katerimi ima ena od strank v postopku zakoniti nadzor, ne sme razkriti drugi stranki v postopku in če so takšni dokazi bistvenega pomena za izid pravnega postopka, lahko pristojni sodni organ vseeno dovoli razkritje navedenih informacij zagovornikom druge stranke v postopku in po potrebi pooblaščenim sodnim izvedencem, ki jih zavezuje obveznost zaupnosti iz odstavka 1.

3. Pristojni sodni organi pri odločanju o ugoditvi vloge ali zavrnitvi vloge iz odstavka 2 ter pri oceni njene sorazmernosti upoštevajo upravičene interese strank v postopku – in če je primerno, tretjih oseb – in vsako morebitno škodo, povzročeno kateri koli od strank v postopku – in če je primerno, tretjim osebam – ki izhaja iz ugoditve takšni vloge ali njene zavrnitve.
4. Vsaka obdelava osebnih podatkov na podlagi odstavkov 1, 2 in 3 se izvaja v skladu z Direktivo 95/46/ES.

ODDELEK 2

ZAČASNI UKREPI IN UKREPI ZAVAROVANJA

Člen 9

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi na zahtevo imetnika poslovne skrivnosti odredijo katerega koli od naslednjih začasnih ukrepov in ukrepov zavarovanja zoper domnevnega kršitelja:
- (a) začasno prenehanje oziroma prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
 - (b) prepoved proizvodnje, ponujanja, dajanja na trg ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvoza, izvoza ali skladiščenja za navedene namene;
 - (c) zaseg ali dostavo blaga, ki je domnevno predmet kršitve, vključno z uvoženim blagom, da se prepreči njegov vstop na trg ali razširjanje na trgu.
2. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi zahtevajo, da je treba za nadaljevanje domnevne neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti predložiti jamstva, s katerimi se zagotovi nadomestilo imetniku poslovne skrivnosti.

Člen 10
Pogoji za vložitev vloge in zaščitni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da so pristojni sodni organi v zvezi z ukrepi iz člena 9 pooblaščen od tožnika zahtevati predložitev dokazov, za katere se razumno šteje, da so razpoložljivi, in sicer da se prepričajo o tem, ali poslovna skrivnost obstaja, ali je tožnik legitimni imetnik poslovne skrivnosti in ali je bila poslovna skrivnost pridobljena neupravičeno, se neupravičeno uporablja ali razkriva oziroma ali so neupravičena pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti neizbežni.
2. Države članice zagotovijo, da bodo morali pristojni sodni organi pri odločanju o ugoditvi vlogi ali zavrnitvi vloge in pri oceni njene sorazmernosti upoštevati vrednost poslovne skrivnosti, ukrepe sprejete za varovanje poslovne skrivnosti, ravnanje tožene stranke pri pridobitvi, razkritju ali uporabi poslovne skrivnosti, učinek neupravičenega razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti, upravičene interese strank v postopku in učinek, ki bi ga imela ugoditev ukrepom ali zavrnitev ukrepov na stranke v postopku, upravičene interese tretjih oseb, interes javnosti in zaščito temeljnih pravic, vključno s svobodo izražanja in obveščanja.
3. Države članice zagotovijo, da se začasni ukrepi iz člena 9 na zahtevo tožene stranke razveljavijo ali kako drugače prenehajo veljati, če:
 - (a) tožnik ne začne postopka, ki se konča z meritorno odločitvijo pristojnega sodnega organa, in sicer v razumnem roku, ki ga določi sodni organ, ki odredi ukrepe, če pravo države članice to dovoljuje; če takšen rok ni predpisan, pa v roku največ 20 delovnih dni ali 31 koledarskih dni, kar se izteče pozneje;
 - (b) v tem času zadevne informacije ne izpolnjujejo več zahtev iz točke (1) člena 2, razlogov za to pa ni mogoče pripisati toženi stranki.
4. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi lahko začasne ukrepe iz člena 9 določijo pogoj, da mora tožnik predložiti ustrezno varščino ali enakovredno jamstvo, s čimer se zagotovi nadomestilo za škodo, ki jo je utrpela tožena stranka, in če je primerno, katera koli druga oseba, ki jo ukrep prizadene.
5. Če se začasni ukrepi razveljavijo na podlagi točke (a) odstavka 3, če zapadejo zaradi katerega koli dejanja ali opustitve dejanja tožnika ali če je naknadno ugotovljeno, da neupravičene pridobitve, razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti ali grožnje takega ravnanja ni bilo, so pristojni sodni organi pooblaščen, da na zahtevo tožene stranke ali oškodovane tretje osebe tožniku naložijo, da toženi stranki ali oškodovani tretji osebi zagotovi primerno nadomestilo za škodo, ki so jo povzročili navedeni ukrepi.

ODDELEK 3

UKREPI, KI IZHAJAJO IZ MERITORNE ODLOČITVE

Člen 11

Sodne odredbe ali korektivni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi v primeru, ko se s sodno odločbo ugotovi neupravičena pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, na zahtevo tožnika zoper kršitelja odredijo:
 - (a) prenehanje oziroma prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
 - (b) prepoved proizvodnje, ponujanja, dajanja na trg ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvoza, izvoza ali skladiščenja za navedene namene;
 - (c) sprejetje primernih korektivnih ukrepov v zvezi z blagom, ki je predmet kršitve.
2. Korektivni ukrepi iz točke (c) odstavka 1 zajemajo:
 - (a) ugotovitev kršitve;
 - (b) umik blaga, ki je predmet kršitve, s trga;
 - (c) ukrepe, s katerimi se onemogoči kršitev v zvezi z blagom, ki je predmet kršitve;
 - (d) uničenje blaga, ki je predmet kršitve, ali po potrebi njegov umik s trga, če takšen ukrep ne oslabi varovanja zadevne poslovne skrivnosti;
 - (e) uničenje celote ali dela vseh dokumentov, predmetov, gradiva, vsebine ali elektronskih datotek, ki vsebujejo ali uveljavljajo poslovno skrivnost, ali po potrebi predajo celote ali dela navedenih dokumentov, predmetov, gradiva, vsebine ali elektronskih datotek imetniku poslovne skrivnosti.
3. Države članice zagotovijo, da lahko sodni organi ob odreditvi umika blaga, ki je predmet kršitve, s trga na zahtevo imetnika poslovne skrivnosti odredijo tudi, da je treba blago predati imetniku ali dobrodelnim organizacijam pod pogoji, ki jih določijo sodni organi in katerih namen je zagotovitev, da zadevno blago ne vstopi ponovno na trg.

Sodni organi določijo, da se navedeni ukrepi izvedejo na stroške kršitelja, razen če obstajajo posebni razlogi, da se ukrepa drugače. Ti ukrepi ne posegajo v kakršno koli odškodnino, ki je lahko dolgovana imetniku poslovne skrivnosti zaradi neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti.

Člen 12

Pogoji za vložitev vloge, zaščitni ukrepi in alternativni ukrepi

1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi pri obravnavanju zahteve za sprejetje sodnih odredb ali korektivnih ukrepov iz člena 11 in pri oceni njihove sorazmernosti upoštevajo vrednost poslovne skrivnosti, ukrepe sprejete za varovanje poslovne skrivnosti, ravnanje kršitelja pri pridobitvi, razkritju ali uporabi poslovne skrivnosti, učinek neupravičenega razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti, upravičene interese strank v postopku in učinek, ki bi ga imela ugoditev ukrepom ali zavrnitev ukrepov na stranke v postopku, upravičene interese tretjih oseb, interes javnosti in zaščito temeljnih pravic, vključno s svobodo izražanja in obveščanja.

Če pristojni organi omejijo trajanje ukrepa iz točke (a) člena 11(1), mora takšno trajanje zadoščati za odpravo kakršne koli tržne ali gospodarske koristi, ki bi jo lahko imel kršitelj po zaslugi neupravičene pridobitve, razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti.

2. Države članice zagotovijo, da se ukrepi iz točke (a) člena 11(1) na zahtevo tožene stranke razveljavijo ali kako drugače prenehajo veljati, če v tem času zadevne informacije ne izpolnjujejo več zahtev iz točke (1) člena 2, razlogov za to pa ni mogoče pripisati toženi stranki.

3. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi na zahtevo osebe, ki je dolžna upoštevati ukrepe iz člena 11, odredijo, da se namesto uporabe navedenih ukrepov oškodovani stranki plača denarno nadomestilo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) zadevna oseba je prvotno izvedela za poslovno skrivnost v dobri veri in izpolnjuje pogoje iz člena 3(4);
- (b) izvršba zadevnih ukrepov bi tej osebi povzročila nesorazmerno veliko škodo;
- (c) denarno nadomestilo oškodovani stranki v razumni meri zadostuje.

Če se namesto odredbe iz točke (a) člena 11(1) odredi denarno nadomestilo, takšno denarno nadomestilo ne presega zneska avtorskega honorarja ali pristojbin, ki bi bili dolgovani, če bi navedena oseba zaprosila za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti, in sicer za obdobje, za katerega bi bilo mogoče prepovedati uporabo poslovne skrivnosti.

Člen 13

Odškodnina

1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi na zahtevo oškodovane stranke kršitelju, ki je vedel, ali bi moral vedeti, da je neupravičeno pridobil, razkril ali uporabil poslovno skrivnost, naložijo, naj imetniku poslovne skrivnosti plača odškodnino, sorazmerno z dejansko povzročeno škodo.
2. Pri določanju višine odškodnine pristojni sodni organi upoštevajo vse ustrezne dejavnike, kot so negativne gospodarske posledice, vključno z izgubo dobička, ki jo je utrpela oškodovana stranka, morebitni neupravičeno pridobljeni dobiček kršilca, in

če je primerno, neekonomске dejavnike, kot je nepremoženjska škoda, ki jo je zaradi neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti utrpel imetnik poslovne skrivnosti.

Vendar lahko pristojni sodni organi v ustreznih primerih določijo tudi odškodnino kot enkraten znesek na podlagi elementov, kot je najmanj znesek avtorskega honorarja ali pristojbin, ki bi bili dolgovani, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti.

Člen 14 *Objava sodnih odločb*

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi v sodnem postopku, ki se začne zaradi neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, na zahtevo tožnika in na stroške kršitelja odredijo ustrezne ukrepe za razširjanje informacij v zvezi s sodno odločbo, vključno z njeno objavo v celoti ali delno.
2. Ob sprejetju katerega koli ukrepa iz odstavka 1 tega člena se ohrani zaupnost poslovne skrivnosti, kot je določeno v členu 8.
3. Pri odločanju o odredbi ukrepa objave in oceni njegove sorazmernosti morajo pristojni sodni organi upoštevati možno škodo, ki jo lahko takšen ukrep povzroči zasebnosti in ugledu kršitelja, če je kršitelj fizična oseba, pa tudi vrednost poslovne skrivnosti, ravnanje kršitelja pri pridobitvi, razkritju ali uporabi poslovne skrivnosti, učinek neupravičenega razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti in verjetnost, da bo kršitelj še naprej neupravičeno uporabljal ali razkrival poslovno skrivnost.

Poglavje IV

Sankcije, poročanje in končne določbe

Člen 15 *Sankcije zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz te direktive*

Države članice zagotovijo, da lahko pristojni sodni organi strankam v postopku, njihovim zagovornikom in kateri koli drugi osebi, ki ne izpolnjuje katerih koli ukrepov, sprejetih v skladu s členi 8, 9 in 11, naložijo sankcije.

Predpisane sankcije vključujejo možnost naložitve ponavljajočih se denarnih kazni v primeru neizpolnjevanja ukrepa, sprejetega v skladu s členoma 9 in 11.

Predpisane sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 16
Izmenjava informacij in kontaktne osebe

Za spodbujanje sodelovanja, vključno z izmenjavo informacij med državami članicami ter med državami članicami in Komisijo, vsaka država članica imenuje eno ali več nacionalnih kontaktnih oseb za vprašanja, ki se nanašajo na izvajanje ukrepov, določenih v tej direktivi. Podrobne podatke o nacionalnih kontaktnih osebah sporoči drugim državam članicam in Komisiji.

Člen 17
Poročila

1. Agencija za blagovne znamke in modele Evropske unije v okviru dejavnosti Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine do XX. XX. 20XX [tri leta po izteku roka za prenos] pripravi začetno poročilo o trendih pravnih postopkov v zvezi z neupravičeno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti na podlagi uporabe te direktive.
2. Komisija do XX. XX. 20XX [štiri leta po izteku roka za prenos] pripravi vmesno poročilo o uporabi te direktive in ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. V tem poročilu ustrezno upošteva poročilo, ki ga je pripravil Evropski opazovalni urad za kršitve pravic intelektualne lastnine.
3. Komisija do XX. XX. 20XX [osem let po izteku roka za prenos] ovrednoti učinke te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo.

Člen 18
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do XX. XX. 20XX [24 mesecev od datuma sprejetja te direktive]. Besedila navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice določijo način sklicevanja.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 19
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*